

خلاصه گزارش بیست و هفتمین گردهمایی مدیران گروه‌های آموزشی

به حول قوه الهی بیست و هفتمین گردهمایی مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه با حضور ۲۱۳ نفر از مدیران گروه‌ها، اعضای هیأت رئیسه دانشکده‌ها، اعضای هیأت رئیسه دانشگاه، روسای مراکز تحقیقات و مدیران ستادی روز سه‌شنبه مورخ ۹۵/۴/۲۲ از ساعت ۸:۳۰ لغایت ۱۳ در سالن اجتماعات شهید مطهری با دستور کار «مزیت‌های رقابتی دانشگاه تربیت مدرس در عرصه‌های ملی و فراملی» برگزار گردید. در ابتدای این نشست، آقای دکتر مینایی دبیر گردهمایی ضمن خیر مقدم به حاضران در جلسه، اهداف، رئوس مباحث و برنامه زمانبندی گردهمایی را اعلام نمودند و بطور اجمالی موضوع گردهمایی را تبیین کردند. سپس هیأت رئیسه محترم دانشگاه با حضور در جایگاه به مدت یک ساعت به بحث و تبادل نظر با حاضران و پاسخ به مسائل و مشکلات گروه‌ها و دانشکده‌ها در حوزه‌های مختلف پرداختند. پس از آن، آقای دکتر فرجی دانا، سخنرانی خود را در دو بخش ۱- رقابت پذیری دانشگاه‌ها و مزیت‌های نسبی رقابت (بطور اعم) و ۲- مزیت نسبی دانشگاه تربیت مدرس برای رقابت پذیر بودن (بطور اخص)، ارائه نمودند.

ایشان ضمن اشاره به ساز و کارهای عرضه و تقاضا در آموزش، اصطلاح «دانشگاه پاسخگو» را بکار بردند که منظور از آن دانشگاه چابکی است که بخواهد به آنچه تقاضای بحق مردم است، پاسخ دهد و این امر، نیازمند اختیارات است. اختیاراتی که درونی و خاص خود دانشگاه باشد. وی افزود: دانشگاه باید مکانیزم‌های پاسخگویی اش درونی خودش باشد و با رفت و آمد دولتها دچار تلاطم نشود. ایشان به لزوم افزایش اختیارات هیأت‌امنا در دانشگاه تأکید داشتند و افزودند: افزایش اختیارات هیأت‌امنا به معنای تعیین تکلیف برای دولت و سازمان مدیریت نیست بلکه اعمال حاکمیت از دانشگاه بر دانشگاه در محدوده اختیارات خود است، وی در بخش دوم سخنان خود به مزیت نسبی دانشگاه تربیت مدرس به عنوان تنها دانشگاه تحصیلات تکمیلی کشور پرداختند. ایشان ضمن بیان این موضوع که دانشگاه تربیت مدرس، یک دانشگاه چابک است، یادآور شدند یکی از لوازم خودگردانی دانشگاه، داشتن اختیارات است که می‌تواند موجب برداشتن گام‌های بلندی در جهت رشد و کیفیت آن باشد. همچنین وی به لزوم توجه به ارتباط تنگاتنگ با دانش‌آموختگان دانشگاه و حفظ این ارتباط پرداخت و تشکیل بنیادهای دانشگاهی را به منظور نظم بخشیدن به این ارتباط، ضروری دانست. دکتر فرجی دانا در سخنان پایانی خود، به استفاده و بکارگیری از روشهای نوین خیریه و خیرین در عرصه آموزش عالی مانند ایجاد کرسی‌های آموزشی و پژوهشی مختلف اشاره کردند. در ادامه چند نفر از حاضرین سؤالاتی را از دکتر فرجی دانا پرسیدند و ایشان به آنها پاسخ داد. در ادامه نشست، دکتر جواد صالحی، عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف به سخنرانی خود با موضوع بیداری علمی: «نگاه اکتشافی به آینده سیاست‌گذاری حرکت علمی کشور»، پرداختند. ایشان در ابتدای صحبتشان به اهمیت مسأله بیداری علمی و موج آن در سراسر کشور اشاره کردند و این‌که نقطه آغازین حرکت کشور که جامه را به سمت ثروت، قدرت و نهایتاً سربلندی سوق می‌دهد، ایجاد چشمه‌های جوشان تولید علم است که مکان این چشمه‌ها، دانشگاه‌های برتر کشور هستند. اگر مهمترین نقش علم را در پیشرفت بسنده کنیم، آن وقت است که جفای بزرگی در حق علم کرده ایم. زیرا وقتی به ریشه‌های بنای علم توجه کنیم، در می‌یابیم که این ریشه‌ها نه تنها برای پیشرفت بنا شده اند، بلکه فراتر از آن برای شکل‌گیری تمدنهای بشری که پیشرفت، جزئی از آن است نهادینه شده است.

وی در ادامه افزود: از نظر بنده علم اصیل و پایدار، از دو چشمه به ظاهر جدا ولی در باطن یکی شکل می‌گیرد. چشمه اول، تولید علمی است که از جنس آفرینش و کائنات است که علم پایه است و رموز خلقت را بیان می‌کند. چشمه دوم تولید علمی است که از جنس تفکرات عمیق بشری است و همان علم مهندسی است و جوهره اصلی پیشرفت بشری. دانشگاه‌های برتر کشور ما، کماکان در این زمینه بطور استثنایی مطرح هستند و برنامه استراتژیک آینده این دانشگاه‌ها باید تضمین کننده روند عالی این علم چشمگیر و ثروت ساز باشند. ایشان در سخنان پایانی خود ادامه دادند: شرط لازم برای شروع، شکل‌گیری حرکت بیداری علمی است. به این معنا که حرکت علمی بگونه‌ای در تمامی ابعاد جامعه رسوخ کرده باشد که فکر، روح و روان و بینش جامعه به علمی بودن و علمی فکر کردن، عمیقاً مرتبط و وابسته باشد. لذا از آنجا که علم، ذاتاً پویاست و بطور دائم‌الگیر به جلو دارد، برای ایجاد تولید علم، ساختارهای دانشگاه‌های ما باید از تغییر و تحول حولی چشمگیر برخوردار شوند و از رویکردی سنتی و ایستا (آموزش محور) به رویکردی پویا و تحول‌گرا (پژوهش محور) روی آورند. ایشان در خاتمه اشاره کردند به آمادگی بستر ما در کشور برای یک پرواز عالی و علمی هم از نظر علم پایه و هم از نظر فناوری به سکوهایی به مراتب بالاتر از جایی که قرار داریم. در بخش پایانی برنامه، میزگردی متشکل از آقایان دکتر توفیقی، سمنانیان، البدوی، صالحی و زکایی، تشکیل شد که در جمع بندی آن، آقای دکتر توفیقی، مسئول پنل، به اهمیت ۲ مبحث مهم پرداختند که بحث اول، تمرکز زدایی و تفویض اختیار در دانشگاه است که دغدغه بسیاری از حاضران در جلسه نیز بود. و بحث دوم نیز موضوع مقررات زدایی است که ایشان آن را سیاست بسیار جدی دانستند و بیان کردند مقررات دست و پا گیر و زائد در دانشگاه باید تعدیل شود تا به بحث چابکی دانشگاه لطمه نزنند. همچنین به امر اندیشیدن و عمل کردن به تعالی، انجام وظایف و رسالت‌های دانشگاه اشاره کردند و نسریت به رصد کردن رقبای برتر در جهان از باب یادگیری و تجربه آموزی تأکید نمودند. وی در ادامه افزود: سیاست کشور ما در تعامل با دنیا، عضویت در مجامع جهانی، سازمان ملل، یونسکو و دیپلماسی علم و فناوری است. همچنین به لزوم بین‌المللی شدن دانشگاه و پژوهشگر و بدیهی بودن این امر در عرصه‌های بین‌المللی تأکید کردند. دکتر توفیقی در پایان میزگرد، به لزوم استقلال دانشگاه‌ها و اداره امور دانشگاه توسط متولیان و متصدیان امر در خود دانشگاه پرداخت و اینطور ادامه داد که مسأله مهم رقابت به عنوان یک نیروی انگیزشی مطرح است ولی ابتدا باید رقابت با خود و با دیروز و گذشته خود سازمان باشد و در مرحله بعد رقابت با رقبای داخلی و خارجی که این امر نیز نیازمند یک فرهنگ دانشگاهی است. یعنی جمع شدن همه اعضا زیر یک چتر و داشتن یک دغدغه مشترک می‌باشد.

ضمن ارائه مباحث مهم و کلیدی اعضای پنل، همزمان تبادل نظر و تعامل اعضای میزگرد با شرکت‌کنندگان نیز در یک فضای صمیمی صورت گرفت. این گردهمایی با ذکر صلواتی در ساعت ۱۳ به پایان رسید.